

ÅRSMELDING 2016 FOR ØSTRE AGDER

(Godkjent i styret for Østre Agder 3.mars 2017 i sak 16/17)

ÅRSMELDING 2016 FOR ØSTRE AGDER	1
Organisering	2
Styreaktivitet	3
Organisasjon	3
Informasjonsarbeid	4
SAKFELT I 2016:	4
Kommunereformen	4
Samferdsel og infrastruktur	5
Jernbane	5
Veilyssamarbeid i Østre Agder	5
IKT-tjenester	6
Justissektoren	6
Næringsutvikling	6
Regionplan Agder 2020 - oppfølging	6
Samhandling om helse, omsorg og levekår	7
Satsningen på e-helse og velferdsteknologi	7
Kommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud(KØH)	8
Legevakten i Arendal	10
Interkommunalt samarbeid med Stiftelsen ALTERNATIV TIL VOLD (ATV)	10
Østre Agder krisesenter	12
Barneverntjenesten Øst i Agder	13
Østre Agder Brannvesen	14
Utdanning	15
Andre utredninger	15
Andre saker i 2016	15
Økonomi	16

Arendal

Froland

Åmli

Tvedestrand

Vegårshei

Gjerstad

Risør

Grimstad

Organisering

Styret har hatt følgende sammensetning i perioden 01/01 til 31/12-2016:

Leder	Per Kristian Lunden	- ordfører Risør kommune
Nestleder	Kirsten Helen Myren	- ordfører Vegårshei kommune
Styremedlem	- Robert C. Nordli	- ordfører Arendal kommune
Styremedlem	- Anders Kylland	- opposisjonsleder i Arendal bystyre kommune
Styremedlem	- Jan Dukene	- ordfører Tvedestrand kommune
Styremedlem	- Inger Løite	- ordfører Gjerstad kommune
Styremedlem	- Reidar Saga	- ordfører Åmli kommune
Styremedlem	- Ove Gundersen	- ordfører Froland kommune
styremedlem	- Kjetil Glimsdal	- ordfører Grimstad kommune

Fylkesordfører Tellef Inge Mørland har hatt møte og forslagsrett i styret med fylkesvaraordfører Jon-Olav Strand som vararepresentant. Kommunenes varaordførere er vararepresentanter til styret.

Styret og rådmennene på besøk i Kommunal- og Moderniseringsdepartementet. Tema for møtet var kommunereformen og styret møtte statssekretær Grete Ellingsen (H)

Rådmennene deltar på styremøtene. Styremøtene sirkulerer i de deltakende kommuner.

Østre Agder frikjøpt Ole Jørgen Etholm som sekretariatsleder fra Arendal kommune.

Styreaktivitet

Det ble avholdt 10 møter i 2016 og behandlet 88 saker. Det var en reduksjon på 12 saker fra 2015.

Felles politirådsmøte ble avholdt 18.mars mellom medlemskommunene og den lokale politiledelse samt politimester og andre sentrale medarbeidere ved ledelsen i Agder politidistrikt. Politimesteren orienterte om oppfølgingen av Nærpolitireformen med inndeling i nye politidistrikt og arbeidet med ny organisasjonsstruktur på Agder. Andre tema var oppfølgingen av Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme og utfordringsbildet for politiet i vår landsdel.

Det ble avholdt kontaktmøte med Grenlandsregionen i Arendal kultur- og rådhus 19.januar 2016. Dialogen omfattet felles utfordringer og muligheter knyttet til samferdselssektoren med vekt på E18 og Grenlandsbanen. Dernest orienterte en hverandre om arbeidet med kommunereformen i de to regionene. Sykehusutfordringer ble også drøftet med bakgrunn i problemstilling om lokalisering av en strålingsenhet ved sykehuset i Telemark. Begge regioner opplever store utfordringer i arbeidet for å skape en positiv samfunnsutvikling med bakgrunn i utfordringene eksisterende næringslivet står overfor.

Styret arrangerte i 12. og 13.april en samling i Oslo med kombinert styremøte og møter med politisk ledelse i Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Næringsdepartementet. 7 styremedlemmer og de fleste rådmenn deltok. Tema for møtet med statssekretæren Grete Ellingsen i Kommunal- og moderniseringsdepartementet var pågående konsultasjoner relatert til Kommunereformen i Østre Agder, med tilbakemeldinger fra departementet på forventningene derfra. Tema i møtet med statssekretær Lars Jacob Hiim i Næringsdepartementet var situasjonen for regionens næringsliv og fylkets høye ledighet. I etterkant ble erfaringene med å møte nasjonale politiske myndigheter vurdert som positive. Styret bør før en avholder slike møter forberede konkrete problemstillinger med bakgrunn i de lokale utfordringer.

Organisasjon

Østre Agder har vært organisert som en enhet i Arendal kommune, med sekretariatslederen som enhetsleder.

Ved starten av året var den igangsatte evalueringen av Østre Agder foreløpig stilt i bero med bakgrunn i at en ønsket avklaring i spørsmålet om framtidig kommunestrukturen før en trakk konklusjoner i evalueringprosessen. I juni forelå det avklaring på at det ikke ville bli endringer, og da tok sekretariatet opp spørsmålet om evaluering på nytt. Styret ba om å få en sak til sitt styremøte i september med sikte på å skape ny progresjon i evalueringsarbeidet. Der ble følgende styringsgruppe for evalueringprosessen nedsatt: Leder Per Kristian Lunden, nestleder Kirsten Helen Myren, ordfører Kjetil Glimsdal, rådmann Harald Danielsen, rådmann Jarle Bjørn Hanken og rådmann Christina Ødegård. Deres første oppdrag var å få utarbeidet forslag til [mandat for evalueringen](#). Det ble vedtatt i styret den 11.november.

Fase 1 i mandatet omfattet en intern og en ekstern evaluering av virksomheten. Dette arbeidet er godt i gang. Ved årsskiftet foreligger den [interne evalueringen](#), mens det var avklart at Agderforskning var tildelt oppdraget med ekstern evaluering. Mandatet innebærer

videre at en i fase to vil iverksette en prosess med forventningsavklaring i kommunene til hvilke oppgaver Østre Agder skal ivareta. Deretter må nødvendig vedtektsendringer og eventuelle endringer i styringsmodellen besluttes i kommunene.

Under evalueringsprosessen har styret bedt om at en vurderer hvilke grep som kan bidra til en bedre samfunnsutvikling enn den regionen har opplevde de siste årene. Bakgrunnen for bekymringen er ulike parametere som arbeidsløshet, sysselsettingsgrad, jobbskaping, trygdeytelser som har hatt en uheldig utvikling for regionen som helhet. Dette bekymringsfulle bakteppet har vært et gjennomgangstema i ulike saker styret har behandlet i året.

Informasjonsarbeid

Østre Agder la om sine [nettsider](#) til Wordpress fra årsskiftet 15/16. Det har bidratt til at medarbeiderne i Østre Agder løpende har kunnet ta ansvar for å formidle informasjon for sine arbeidsfelt. Omleggingen har bidratt til at [innkallinger og referater](#) fra styret har kunnet formidles som linker og ikke som tidligere som vedlegg til mailer. Det er bare positive tilbakemeldinger på omleggingen. Fra slutten av året ble det og vedtatt at [innkallinger og notater](#) fra rådmannsmøter skulle legges ut på nettsidene. Kostnadene ved overgangen ble vesentlig lavere enn sekretariatet hadde forventet. Samarbeidet med leverandøren videreføres.

Østre Agder har fortsatt behov for å jobbe med sin informasjonsstrategi. Tallet på besøkere på nettidene er beskjedent, noe som nok indikerer at brukere av sidene primært er politikere, presse og administrasjon.

Pressen inviteres til styremøtene og de bidrar positivt til å formidle informasjon om politiske saker som behandles i samarbeidet. Slik omtale av saker er vel så effektiv som våre direkte henvendelser til nasjonale beslutningstakere.

SAKFELT I 2016:

Kommunereformen

Arbeidet med oppfølging av Stortingets Kommunereformen ble videreført i 2016. På alle styremøter fram til juni var reformen eget punkt på sakskartet.

20.januar var formannskapene fra Arendal, Gjerstad, Risør, Tvedestrand og Vegårshei samlet i det gamle rådhuset i Arendal for å drøfte en eventuell sammenslåing. De tre resterende kommunene deltok som observatører under møtet.

Fra 2015 var det avklart gjennom kommunestyre/bystyrevedtak at Froland kommune og Grimstad kommune ikke ville ta del i en større kommunesammenslåing. Det foregikk direkte drøftinger mellom Åmli og Froland om en løsning som innbefattet disse kommunene utenfor rammen av Østre Agder. Prosessen om eventuell sammenslåing av de fem resterende pågikk videre fram gjennom våren i regi av kommunene. Prosessen munnet ut i en større samling 28.mai i Risør, med påfølgende behandling i folkevalgte organ i hver kommune. Konklusjonen var at eksisterende kommunestruktur videreføres. Gjerstad åpnet for en

sammenslåing med Risør, og Arendal var åpen for alle løsninger, men konklusjonen ellers var overveiende for videreføring av dagens struktur. Fylkesmannens tildeling av skjønnsmidler dekket Østre Agders kostnader knyttet til arbeidet med kommunereformen i 2016.

Samferdsel og infrastruktur

Styret ga en felles uttalelse til Nasjonal transportplan som ble videreformidlet gjennom Aust-Agder fylkeskommune som var formell høringsinstans for planen.

Jernbane

KVU for Grenlandsbanen ble lagt fram av Jernbaneverket i løpet av året. Styret var positiv til valg av trase, men opplevde at regionens interesser knyttet til lokalisering av stasjonsalternativ ikke var belyst eller ivarettatt. Derfor ble det utarbeidet en analyse for Brokelandsheias potensial som knutepunkt for regional trafikk for 90.000 mennesker i vårt distrikt. Denne [utredningen](#) som vi fikk utført av Analyse og strategi AS ble oversendt sammen med regionens høringsuttalelse til Jernbaneverket. Styret mener at denne utredningen gir et solid grunnlag for å argumentere for at en ny stasjon på Grenlandsbanen bør ligge i tilknytning til Brokelandsheia.

Veilysamarbeid i Østre Agder

Det er en samarbeidsgruppe for veilydrift i Østre Agder med en representant fra hver kommune. Det er et sterkt fagmiljø på drift og utbygging av veilyanlegg i samarbeidet.

Overtakelse av veilyanlegg fra Agder Energi Nett (AEN)

Arbeidet med overtakelse av eierskapet til veilyanlegg fra AEN stagnerte i 2015. AEN har tidligere vist liten vilje til å fremskaffe nødvendige driftsdata for at kommunene kan overta og ivareta en forsvarlig drift av anleggene. Det var ingen fremdrift i saken 2016.

Veilynormal

Veilynormal ble oppdatert i april og desember 2016. Denne holder høy standard og endres når dette er ønsket fra anleggseiernes side.

Felles drift og vedlikeholdskontrakt

Samarbeidskommunene har fra og med 01.01.2017 Traftec AS som felles entreprenør for drift og vedlikehold av veily. Kostnadene er redusert.

Utskifting av kvikksølvarmaturer

Arendal kommune skiftet ut ca 2700 kvikksølvarmaturer i perioden januar 2015 – desember 2016. Øvrige kommuner starter kvikksølvtskifting i 2017. Arendal har hentet ut betydelige kostnads-, miljø- og driftsmessige gevinster av denne satsningen. Det forventes tilsvarende gevinster i de resterende kommuner framover.

Sanering av luftledninger

I forbindelse med oppgradering av VA-anleggene er det fordelaktig å delta med veilykabler i felles grøft og sanere gamle luftledninger. I 2016 var det tre aktuelle sanerings prosjekter i Arendal; Vollene-Nyli, Ytre Revesandvei og Melkedammen.

IKT-tjenester

Rådmannsgruppen initierte på forslag fra daglig ledelse i IKT Agder og i DDØ en utredning av eventuelle gevinster ved etablering av en felles tjeneste. Konsulentselskapet PA Consultants ble engasjert og leverte i løpet av året en utredning i samarbeid med ledelsen i de to virksomhetene. Denne dokumenterer betydelig potensial for reduserte kostnader og for styrket kvalitet for digitale tjenester som kommunene benytter seg av. På dette grunnlag har representantskapet i IKT Agder, rådmannen i Åmli og kommunestyrene Gjerstad, Risør, Tvedestrand og Vegårshei anbefalt at en fortar videre utredninger med sikte på å få beslutningsgrunnlag for eventuell sammenslåing av de to virksomhetene. Østre Agder koordinerer dette arbeidet.

Justissektoren

Lokalisering av nytt fengsel som blant annet skal erstatte Arendal fengsel

Froland kommune har sørget for å følge opp saken med lokalisering av fengsler til Agder med støtte av det politiske miljøet i regionen.

Næringsutvikling

Strategisk næringsplan for Østre Agder og utviklingsprogrammet for byregioner

I januar 2016 ble det ansatt en prosjektleder for [byregionprogrammet](#) og oppfølging av strategisk næringsplan. Samtidige ble det utarbeidet en enkel handlingsplan for strategisk næringsplan og arbeidet med byregionprogrammet med forankring i næringsnettverkets prioriterte og pågående innsatsområder. Denne handlingsplanen lå til grunn for aktivitetene i 2016. Viktige innsatsområder her var blant annet knyttet til næringsareal, infrastruktur, klynger/nettverk, besøksnæringen og et generelt arbeid med samarbeid og tillitt. Vi har blant annet arrangert en [samling for besøksnæringen](#) utarbeidet en [felles næringsarealguide](#), fulgt opp KVVU-en på Grenlandsbanen med [egne analyser](#), og fått utarbeidet en [samfunnsanalyse for Østre Agder](#) som har blitt et aktivt referansepunkt for å forstå utviklingen regionens utvikling.

Det har altså vært god aktivitet og fremdrift på de utvalgte innsatsområdene. Etter å ha jobbet sammen i en periode ble det for næringsnettverket i Østre Agder likevel tydelig at vi burde spisse våre prioriteringer for å maksimere effekten av et regionalt arbeid med næringsutvikling. Fra høsten 2016 har næringsnettverket for Østre Agder i samarbeid med prosjektleder for byregionprogrammet utarbeidet en revidert retning for arbeidet med næringsutvikling på et regionalt nivå. Denne prioriteringen, med et tillegg om å arbeide for etableringen av næringstomt for Biozin ved Bergene-Holm as på Jordøya i Åmli, ble vedtatt av styret for Østre Agder 11.november 2016, sak 76/16.

Endringen beror blant annet på en viktig erkjennelse om at vi i vår region har et sterkt næringsarbeid i hver kommune med resultatmål på kommunenivå. Med et differensiert utfordringsbilde og ulike tradisjoner og kultur for næringsarbeid i de åtte kommunene i regionen, har vi erfart at det med nåværende organisasjonsmodell er utfordrende å jobbe tett sammen om det *direkte* næringsarbeidet og kontakten med lokalt næringsliv.

Regionplan Agder 2020 - oppfølging

Østre Agder har vært representert i styringsgruppe for Regionplan Agder ved ordfører Per Kristian Lunden og i rådmannsgruppen med rådmann Trond Aslaksen. I tillegg har sekretariatslederne på Agder møterett.

Styret har uttrykt ønske om å bruke de etablerte felles fora innenfor rammen av Regionplan Agder mer systematisk, med sikte på å oppnå sterkere nasjonalt gjennomslag for saker Østre Agder ønsker å fremme.

Samhandling om helse, omsorg og levekår

Samhandlingsarbeidet innenfor helse, omsorg og levekår har hatt følgende satsingsområder i 2016:

- Samhandling med SSHF og kommuneregioner på Agder
- Akuttmedisinske tjenester
- E – helse og velferdsteknologi
- Kompetanse, kvalitet og forskning
- Psykisk helsevern og rusbehandling
- Samfunnsmedisinsk arbeid
- Folkehelse, rehabilitering og tidlig innsats

Østre Agder har også i 2016 hatt stort fokus på utvikling av telemedisinske og velferdsteknologiske løsninger jfr detaljert gjennomgang på side 8.

I 2016 har kommunene i Østre Agder prioritert kvalitet og innovasjon gjennom flere prosjekter. Alle kommunene deltar i et nasjonalt nettverk ledet av Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenester. Som en del av prosjektet er det gjennomført opplæringstiltak for en rekke medarbeidere i hjemmetjenesten i alle kommunene.

Arbeidet med revisjon og utvikling av samarbeidsavtalene med Sørlandet sykehus (SSHF) har vært utfordrende i 2016. Partene, kommunene på Agder og helseforetaket, har ulik forståelse om hvem som har ansvar for behandlingstilbudet til flere pasientgrupper. SSHF oversendte en sak til nasjonal tvistenemnd for vurdering. Tvistenemnden gav kommunene medhold, og konkluderte med at SSHF må forholde seg til det partene har avtalt i samarbeidsavtalen. Arbeidet med revisjon og forbedring av de øvrige avtalene er påvirket av uenigheten, og har derfor hatt liten framdrift.

Under arbeidet med oppfølging av Utviklingsplan 2030 er det avdekket ulike virkelighetsforståelse mellom kommunene og SSHF. Det ble derfor etablert et eget prosjekt med å utforme en «Regional samhandlingsmelding innenfor feltet psykisk helse og rus». Arbeidet har pågått i hele 2016, og vil avsluttes i løpet av 4. kvartal 2017. Harald Danielsen, rådmann i Arendal kommune, har representert Østre Agder i det overordnede samarbeidsutvalget (OSS). Samhandlingskoordinator Harry Svendsen representere Østre Agder i arbeidsutvalget for samme utvalg.

Satsningen på e-helse og velferdsteknologi

Evaluering av stilling som E-helsekoordinator ble gjennomført i 2016, og styret har anbefalt medlemskommunene at det opprettes en fast stilling som E-helsekoordinator i samarbeidet.

Østre Agders arbeid innenfor e-helse og velferdsteknologi var i 2016 i sterk utvikling. Østre Agder har hatt fire kommuner inn i det nasjonale velferdsteknologi programmet som ble avsluttet i 2016. Resultatene fra prosjektet «Nattilsyn med teknologistøtte» viser til både kvalitative og kvantitative gevinster. Gevinstkartleggingen ble gjennomført av PA Consulting på vegne av Helsedirektoratet. Kommunene som til nå har vært «pilotkommuner» går ved årsskiftet over i en ny rolle som «ressurskommuner» og skal bidra

til spredningsarbeid overfor omkringliggende kommuner og de kommuner som eventuelt kan komme inn i helsedirektoratets nye satsning.

Faguvalget for e-helse og velferdsteknologi Østre Agder signaliserte et behov for å etablere et felles prosjekt i forhold til overgang til digitale trygghetsalarmer og anskaffelse av sykesignalanlegg. Tilsvarende behov forelå for resten av Agder. Gjennom prosesser og dialog med Helsedirektoratet i 2015 fikk Agder tildelt et prosjekt som skulle bidra til etablering av et midlertidig responscenter for digitale trygghetsalarmer, men dette lot seg ikke gjøre. Gjennom godt samarbeid i Agder og gjennom Regional koordineringsgruppe e-helse og velferdsteknologi Agder klarte Agder å få ned et prosjekt til regionen. Prosjektet «[Responstjeneste og felles anskaffelse av trygghets- og varslingsteknologi Agder](#)» har fått tilslutning fra 21 kommuner (alle åtte i Østre Agder) og har 9 kommuner på opsjon. Anskaffelsesdelen av prosjektet er godt i gang og har lagt ut utlysning på DOFFIN. Anskaffelsen inkluderer overgang til digitale trygghetsalarmer, sykesignalanlegg, sensorer og annen velferdsteknologi basert på kommunenes behov. Dialoggrundene med leverandørene begynner medio mars 2017 og tilbud leveres medio juni. Dette er et prosjekt som går rett over i fullskala iverksetting.

Rådmannsgruppen innen Regionplan Agder ga sin tilslutning til etableringen av Regional koordineringsgruppe e-helse og velferdsteknologi (RKG). Dette organet sørger for at Agder er godt koordinert under innføringen av velferdsteknologi og regionens satsning blir lagt merke til på nasjonalt nivå. Helsedirektoratet er en viktig støttespiller for arbeidet som er igangsatt. PSG som arbeider mot alle Agder kommunene ble tilført 1,3 mill.kr. fra nasjonale utviklingsmidler i 2016 via Fylkesmannen i Aust-Agder og Vest-Agder.

Kommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud(KØH).

Innenfor området akuttmedisinske tjenester har tiltaket «Kommunalt øyeblikkelig hjelp døgn – tilbud» gått fra forsøksprosjekt til å bli en permanent del av den enkelte kommunes lovpålagte tjenestetilbud. Kommunene samarbeider fortsatt om tilbudet.

01.11.2016 begynte Espen Huldt-Nystrøm som overlege for legevakt og KØH.

Arbeidet med å utrede alternative muligheter for et nytt kombinert bygg for Legevakten i Arendal og KØH pågikk gjennom året. Lokalisering er ikke besluttet, men utbyggingen er innarbeidet i Arendal kommunes investeringsprogram.

Kommunene i Østre Agder hadde i 2015 et sentralisert KØH-tilbud med 10 senger på Myratunet. På oppdrag av Østre Agder opprettet Grimstad kommune 2 KØH-senger ved Fevik i desember 2015 og det medførte at sengetilbudet på Myratunet ble redusert fra 10 til 8 senger juli 2016.

Det har vært små endringer fra 2015 i forhold til innleggelser, men Tvedestrand og Vegårshei har hatt økning i bruk av KØH. Vi ser en økning på innleggelser fra fastlegene samt en tendens til økt bruk blant yngre pasientgrupper.

Beleggsprosenten for 2016 er beregnet fra et snitt på 9 senger, tilsvarer 60%. Fra juli 2016 med 8 senger har beleggsprosenten ved Myratunet ligget på 70%. Det har i perioder vært fullt belegg hvor henvisninger har blitt avvist. 80% av innleggelser foregår på kveldstid og i helger. Hovedtyngden er pasienter fra 75 år oppover. Utløsende faktorer kan være fall i hjem, infeksjoner, dehydrering, lungesykdommer, hjertesvikt med mer. Pasientene har ofte

flere og sammensatte diagnoser. Dette medfører behov for tid til utredning og kartlegging av den enkelte pasient før tilbakeføring til hjemkommune.

I 2015 ble det prøvd et ambulant KØH-tilbud for medlemskommunene med intensjonen om videreutvikling i 2016. Det har vært informasjonsmøter på legevakt, ambulansetjeneste og til sammen 20 informasjonsmøter i kommunene. Statistikken pr november 2016 viser at det har vært 67 veiledninger og bistand på praktiske prosedyrer, 41 innleggelser i virtuell avdeling og 15 med aktiv behandling i pasientens eget hjem. Det planlegges videreutvikling av ambulant funksjon for 2017, med pilot prosjekt i vertskommune.

Statistikk KØH Myrattunet 2016

Kommune	K	M	Tot	Helg	Dag	Kv.	N	FL	LV	S	Hj	KT	Ss	Døgn	T
Arendal	182	84	266	77	56	127	6	108	90	67	165	57	38	1571	6
Froland	17	5	22	9	0	13	0	6	8	8	12	9	1	105	5
Fyresdal		2	2			2							2	13	6
Gjerstad	1	2	3		1	2		1	1	1	2		1	11	4
Grimstad	21	17	38	18	4	13	3	5	24	9	20	14	3	114	3
Nissedal	2	1	3	1		1	1	1	2		2	1		15	5
Risør	11	6	17	6	2	9	0	2	4	11	7	8	2	73	4
Tvedestr.	11	13	24	5	8	11		11	8	5	13	4	7	94	4
Vegårshei	4	4	8	2	1	5		0	1	7	3	4	1	42	5
Åmli		1	1	1						1	1			6	6
SUM	249	135	384	119	72	183	10	134	138	108	225	97	55	2044	5
Feviktun			71											359	5
Totalt			455											2403	5

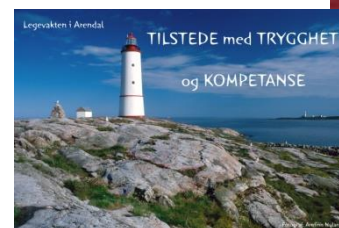
Merknad : Statistikken viser totalt antall liggedøgn og differensierer ikke liggetid utover utskrivningsklar pasient. Det er viktig å bemerke at gjennomsnitt liggetid på ca 5 døgn samsvarer med liggetiden for geriatriske pasienter i sykehus. K=Kvinne, M=Mann, Dag= Innlagt på dagtid, Kv.= Innlagt på kveldstid, N= Innlagt på natten, FL= Innlagt av fastlege, LV= Innlagt fra legevakt, S= Innlagt fra sykehus, Hj= Utskrevet til hjemmetjenesten, KT= Utskrevet til korttid, Ss= Utskrevet til SSA, Døgn= antall liggedøgn, T= Gjennomsnittlig liggetid.

Sammenligning 2015 og 2016.

Kommune	Inn 15	Inn 16	Døgn 15	Døgn 16	Snitt 15	Snitt 16	Belegg 15	Belegg 16
Arendal	273	266	1413	1571	5,2	5,9		
Froland	19	22	92	105	4,8	5		
Grimstad	65	109	185	114	2,8	3		
Gjerstad	2	3	6	11	3	4		
Risør	20	17	71	73	3,6	4		
Tvedestrand	13	24	39	94	3	4		
Vegårshei	2	8	7	42	3,5	5		
Åmli	0	1	0	6	0	6		
Fyresdal	5	2	6	13	1,2	6,5		
Nissedal	3	3	12	15	4	5		
SUM	402	455	1831	2403	4,6	5,3	50 %	60 %

Legevakten i Arendal

Legevakten i Arendal er et interkommunalt legevaktsamarbeid mellom 10 kommuner; Arendal, Froland, Fyresdal, Gjerstad, Grimstad, Nissedal, Tvedestrand, Vegårshei, Risør og Åmli. Legevakten har telefonformidling for Valle og Bykle kommuner. Fra 1. september 2016 ble Legevakten telefonformidler også for Evje og Hornnes og Bygland.

Legevakten drev overgrepsmottak fra 2007 frem til 1. april 2016. Ansvaret for seksuelle overgrep ble da overført til spesialisthelsetjenesten, og ett felles overgrepsmottak for begge Agder-fylkene ble opprettet ved akuttmottaket på sykehuset i Kristiansand.

Legevakten er en egen enhet i Arendal kommune. Arendal kommune er ansvarlig for organisering og drift av legevakten. I dette ligger budsjett- og arbeidsgiveransvar, samt ansvar for daglig ledelse.

Legevaktens hovedfokus er å ivareta pasientene på en forsvarlig måte ved akutt sykdom, skade og forverring av sykdom, som ut fra en faglig vurdering ikke kan vente til neste ordinære arbeidsdag. Vi tilstreber å møte pasientene med høflighet, respekt og forståelse. Vår visjon er ”Tilstede med trygghet og kompetanse”.

Antall klager mottatt i 2016 var 14.

Legevakten dekker stadig flere innbyggere, tall fra 3.kvartal 2016 (tall fra SSB) var 95.147 i ordinær legevakt, og 7.063 på telefonformidling, totalt 102.210 innbyggere.

På bakgrunn av underbemanning i mange år, konklusjonen fra legevaktsutredningen (2014), samt Akutforskriften (april 2015) med bl.a. krav til svartid på telefon, fikk Legevakten tilført midler for å styrke bemanningen. Oppbemanning til tre sykepleiere på natt ble gjennomført i løpet av høsten 2016. Den resterende styrkingen av kveld og helg har tatt lengre tid enn ønsket, men blir iverksatt i løpet av 1. kvartal 2017.

Legevakten har fokus på å ha et arbeidsmiljø med høy trivsel, trygghet og høy faglig kompetanse. Vi har i mange år hatt et lavt sykefravær, noe vi har tolket som et tegn på godt arbeidsmiljø. Legevakten er en liten arbeidsplass, og fravær gir fort utslag på statistikken. Langtidsfraværet i 2016 var på 4,9 %, korttids 1,3 %. Personalmøter med undervisning har vært gjennomført hver måned. Personalseminaret i mai hadde fokusområdene fra Medarbeiderundersøkelsen som ett av flere tema. Den årlige brannøvelsen og opplæring i HLR (hjerte-lunge-redning) ble gjennomført i november. Legevakten er Miljøfyrtårnsertifisert og har fokus på søppelsortering, energi- og ressurs sparing.

Nytt Nødnett ble satt i drift for AMK Sørlandet i februar 2016. I september ble Nødnettet tatt i bruk på legevakt og akuttmottak. Innen oppstart hadde vi reopplæring av alle sykepleierne.

Interkommunalt samarbeid med Stiftelsen ALTERNATIV TIL VOLD (ATV)

ATV Arendal gir behandlingstilbud til innbyggere i Arendal, Grimstad, Froland, Vegårshei, Åmli, Tvedestrand, Risør og Gjerstad kommuner i Aust-Agder. Disse Østre Agder kommunene finansierer ATV - Arendal, sammen med staten, ved Barne-, Likestillings- og Inkluderingsdepartementet (BLD).

Kontoret har fra oppstarten i 2009 hatt to stillinger. I 2015 fikk kontoret midler til en tredje stilling, som imidlertid ikke har blitt stabilt besatt før i desember 2016.

En periode høsten 2016 hospiterte en psykologspesialist fra Distriktpsikiatrisk Poliklinikk Arendal ved kontoret.

Behandlingstilbudet ved ATV – Arendal har primært vært for mannlige utøvere av vold i nære relasjoner. Klientene mottar behandlingen individuelt og/eller i gruppe. Fra desember 2016 gir kontoret også tilbud om behandling til kvinnelige utøvere, og til enkelte utsatte partnere og barn. Kontoret har avholdt kurs i foreldreveiledningsprogrammet Circle of Security (COS) for 11 foreldre i 2016.

ATV – Arendal vektlegger og prioriterer samarbeid. Dette gjøres på flere måter. Kontoret signaliserer til ulike samarbeidspartnere, at kontoret kan kontaktes for råd og veiledning i alle saker, som vedrører vold i nære relasjoner. ATV – Arendal er koordinater i et tverretatlig team, bestående av ATV – Arendal, politi, barnevern, krisesenter, familiekontor, advokat og NAV. Teamets funksjon er å bistå voldutsatte med informasjon, og tilrettelegge for nødvendige tiltak.

Kontoret informerer om ATV – Arendals tilbud, og sprer kunnskap om vold i nære relasjoner.

ATV – Arendal har i 2016 hatt samarbeid med Familiekontoret i Aust-Agder, Østre Agder Krisesenter og Familiesenteret i Grimstad.

Klientaktivitet i 2016

	2016
Nye klienthenvelser i 2016 - totalt	55
Fordeling kjønn/alder	
Voldsutøvende menn	42
Voldsutøvende kvinner	4
Voldsutøvende ungdom	5
Voldsutsatte barn	2
Voldsutsatte kvinner	2
Voldsutsatte menn	
Klienter i behandling ved årets begynnelse	22
Nye klienter i 2016 – begynt i behandling	24
Klientkontakt totalt	46
Klientsaker der det har vært kontakt med barneverntjenesten	18
Antall klienter på venteliste pr. 31.12.16	7

Samarbeid med Familievernet

ATV – Arendal og Familiekontoret i Aust-Agder har en skriftlig samarbeidskontrakt, og har utviklet en gjensidig henvisningspraksis. I løpet av 2016 har denne resultert i at Familiekontoret henviser utøvere av vold i nære relasjoner til ATV – Arendal, og ATV – Arendal henviser utsatte til Familiekontoret.

Det er gjort avtale om at partnere til ATV – Arendal sine klienter kan få et behandlingstilbud på Familiekontoret.

ATV – Arendal og Familiekontoret utveksler fagkunnskap og samarbeider i enkeltsaker.

Utadrettet virksomhet

	Antall	Deltakere	Timer
Kurs	2	73	14
Konferanser	1	170	1
Forelesninger	26	347	41
Studiebesøk			
Veiledninger	1	3	2
Kurs vi har arrangert selv			
Totalt	30	593	58

Medieoppslag:

Intervju: ATV – Arendal ble intervjuet i radio, NRK Sørlandet, i forb.m. vårt program under Arendalsuken. Det var oppslag i en latvisk avis i forb.m. at ATV-Arendal var å underviste om vold i nære relasjoner i Latvia.

Klientenes fordeling på kommunene

	Henvendelser	I behandling
Arendal	28	29
Grimstad	11	9
Froland	4	2
Vegårshei	2	1
Åmli		
Tvedestrand	4	2
Risør	3	3
Gjerstad		
Lillesand	3	
Birkeland	1	
Totalt	56	46

Østre Agder krisesenter

Østre Agder Krisesenter er et samarbeid mellom 8 kommuner, der Arendal er vertskommune for: Grimstad, Froland, Åmli, Vegårshei, Gjerstad, Tvedestrand og Risør kommune.

Krisesentertilbudet er en lovpålagt tjeneste som tilbyr hjelp til barn, kvinner og menn som er utsatt for eller vitne til vold og mishandling i nære relasjoner. Tjenestene innebærer oppgaver som døgnkontinuerlig telefonvakt, botilbud, dagsamtaler, informasjonsarbeid, faglig og praktisk oppfølging og bistand.

2015:	Kvinner: 46	Barn: 20	Menn: 4
2016:	Kvinner: 43	Barn: 34	Menn: 4

Økningen på antall barn som har fått tilbud ved krisesenteret, skyldes trolig at noen av kvinnene har hatt med seg opptil 3-4 barn og at det dermed er mer tilfeldig enn en tendens.

Barn på krisesenteret:

Barna på krisesenteret har fått tilbud om samtale, hjelp og støtte fra egne barnefaglige terapeuter på krisesenteret.

Aktuelt samarbeid med skole og barnehage har vært opprettet. Det har vært rettet fokus på at barn/ungdom blir kartlagt raskt ift behov for hjelp og behandling ut ifra opplevelse/situasjon.

Menn

Krisesenterloven sier at botilbudet for kvinner og menn skal være fysisk adskilt. Østre Agder krisesenter har en egen leilighet og 1 mannlig ansatt i 60% (Miljøterapeut). Det har vært fokus på å etterstrebe et likeverdig tilbud for kvinner og menn.

Samarbeidende tjenester:

I tillegg til løpende samarbeid med spesielt Nav og barneverntjenesten, har krisesenteret og Familievernkontoret gjennomført 2 samarbeidsmøter.

Kompetanse

Ansatte har vært på flere kurs som belyser temaet ”Vold i nære relasjoner”, relatert til barn og voksne.

Det har vært gjennomført en intern fagdag med fokus på Krisesenterloven og aktuelt lovverk som berører tjenesten.

Risikovurdering.

Avvergesplikten har vært gjennomført, politiet får beskjed når voldsoffer reiser tilbake til voldsutøver.

Opplysningsplikten til barneverntjenesten i aktuell kommune er gjennomført. Når barn har vært vitne til eller har vært utsatt for vold i nære relasjoner, vurderes alltid opplysningsplikten.

Det er kontinuerlig fokus på gode rutiner for sikkerhet på krisesenteret. Etter en sikkerhetsvurdering i samarbeid med politi og Eiendom KF i løpet av 2016, har det blitt skiftet noen aktuelle dørlåser. I tillegg har alle ytterdører blitt forsterket, noe som har redusert risiko for inntrengning i bygget utenfra.

Barneverntjenesten Øst i Agder

Barneverntjenesten Øst i Agder ble etablert fra 1.1.2016 og flyttet inn i nye lokaler på Brokelandsheia medio januar. De aller fleste tidligere ansatte i barneverntjenesten valgte å bli med over i den nye virksomhet med Gjerstad kommune som arbeidsgiver. Tjenesten organiserte seg med tre hovedteam, undersøkelser/hjelpetiltak for barn 0 – 6 år, undersøkelser/hjelpetiltak for barn 7 – 18 år og team for barn i fosterhjem/institusjon. Noen innkjøringsproblemer var det, men tjenesten har gjennom året fått godt grep om driften. I løpet av året ble tjenesten styrket med 0,8 årsverk merkantile tjenester slik at merkantile tjenester nå utgjør 1,8 årsverk.

Barneverntjenesten Øst i Agder har gjennom året maktet å oppfylle de fleste lovkravene på en forbilledlig måte og regnskapet viste ved årets slutt at tjenesten har brukt om lag 4 millioner mindre enn budsjettet.

De fondsavsatte midlene ble brukt til en sammensmeltingsprosess der tjenesten engasjert psykologene Gunnar Oland Åsen og Arnstein Søyland til å ha tre samlinger for alle ansatte i desember 2015, februar og juni 2016, til sammen fire dager. Utgiftene til disse samlingene ble belastet i 2015. Midlene er overført til 2017 og tenkt brukt til et prosjekt som tar sikte på å kombinere teambuilding med innsikt i fremmedkulturell forståelse i barnevernet.

Østre Agder Brannvesen Brannberedskap

Budsjettet for 2016 ga som forventet heller ikke rom for å lette på noen av sparetiltakene som ble innført i 2013, da budsjettet var stramt grunnet tidligere overforbruk. ØABV måtte også i 2016 driftes med to vakante stillinger (1 stilling under forskriftskrav i forebyggende avdeling og 1 stilling i beredskapsavdelingen) for å kunne oppnå balanse i regnskapet, og med fortsatt redusert aktivitet på flere områder i beredskapsavdelingen. Budsjettprosessene frem til vedtatt budsjett 2017 opplevdes allikevel god, og harmoniserte budsjetter mot nødnettskostnader, økte kurskrav og realisering av en av to vakanser var gledelig i 2016. Enheten totalt sett leverte et regnskap i balanse, men en tilleggsregning for underfinansierte kostnader mot Nødnett ble sendt deltakerkommunene i samarbeidet. Ansvarene 110 og feieravdelingen leverte positive resultater, som for 110s vedkommende er overført til fond.

For IUA (Interkommunalt utvalg mot akuttforurnsning) var 2016 et år med fokus på kompetanseheving og gjennomføring av ulike kurs innen oljevern. Med støtte fra Kystverket og Norges Brannskole utdannet vi 24 mannskaper på grunnkurs og teiglederkurs. Midler for 2017 vil prioriteres til utstyr og komplementering av de ulike lagerlokasjonene i distriktet.

Det har i 2016 og i fortsettelsen i 2017 vært et stort fokus på HMS og brannstasjoners infrastruktur fra Arbeidstilsynets side over hele landet. ØABV har sendt inn en mengde informasjon og redegjort for alle våre rutiner og vårt fokus på god HMS, spesielt knyttet til ivaretagelsen av skitne og rene soner fra skadested til stasjon. I siste rapport fra Arbeidstilsynet legges det klare krav til brannstasjoners infrastruktur (ventilasjon, vask, soneinndeling, dusjmuligheter mm). I ØABV samarbeidet er den enkelte kommune som eier og er ansvarlig for sin stasjon, og det må forventes krav til endring på flere av våre lokasjoner fremover.

Agder 110 sentral

Agder 110 skal etter vedtak i Stortinget samlokaliseres med Politiets operasjonssentral i Kristiansand. Det er heller ikke i 2016 gitt noen flere signaler fra Politiet om hvorvidt dagens Politihus er egnet for denne samlokaliseringen, eller om det skal bygges nytt når leieavtalen på Tinghuset går ut 2023. Frem til prosjekt samlokalisering avgjøres, så leverer Agder 110 svært gode tjenester fra lokasjon Arendal og de ansattes interesser ivaretas nå og også etter en samlokalisering på en svært god måte. 110 sentralen har evnet å gjennomføre et totalt teknisk/digitalt skifte i 2016, og tjenestene som tilbys i hele Agder er topp moderne og innovative.

Beredskapsavdelingen

2016 var et hektisk år preget av kompetanseheving og kurs for å møte gamle og nye oppgaver på en best mulig måte. Det er fremdeles 1 stilling vakant som et innført sparetiltak fra 2013, og det blir i 2017 en målsetning om å realisere dette fra 2018. Investeringsmessig ble det i 2016 bestilt ny mannskapsbil til Froland brannstasjon (lev sommer 2017), og bil til overbefalsvakten er byttet inn med relativt små ombyggingskostnader. 2016 var også året hvor Gjensidigestiftelsen og Det store brannløftet kom på banen. Etter mange søknadsprosesser endte ØABV opp med tilslag på støtte til oppstart av redningsdykkertjeneste (forventes operativ fra juli 2017) og diverse utstyrspakker for overflateredning og røykdykking. Dette er med på å gjøre ØABV til et enda bedre og mer slagkraftig brann og redningsvesen for fremtiden.

Forebyggende avdeling

Avdelingen har 7 stillingshjemler inkludert leder som er et minimum lovpålagt antall iht dimensjoneringsforskriften (1 pr 10.000 innb). I 2016 stod fremdeles en stilling vakant som et generelt sparetiltak i ØABV, men det ble i 2016 besluttet å realisere denne vakansen fom 2017. Forebyggende brannvernarbeid dreier nå fokus fra rutinemessige tilsyn til risikobaserte tilsyn og annen risikobasert forebyggende aktivitet. ØABV har fortsatt fokus rettet mot tette verneverdige trehusområder, og brannsikkerhet i hjemmet hos utsatte grupper. Utsatte grupper for å omkomme i brann er bl.a. eldre over 70 år, personer som sliter med rus og/eller psykiatri og nyetablerte innvandrerfamilier. Forebyggende avdeling har hatt svært mange prosjekter gående i 2016 (Trygg Hjemme, Flammbært barnehageprosjekt, brannsikring av bebyggelse på Merdø og Tyholmen, tilsynsaksjoner mm).

Feieravdelingen

Avdelingens lovpålagte oppgaver for 2016 var ca. 21600 objekter fordelt på 14560 feiinger og 7040 tilsyn. I tillegg til disse lovpålagte oppgavene, var feieravdelingen også pådriver av den nasjonale 6. klasse undervisningen i samarbeid med Agder Energi, hvor avdelingen hadde teoretisk undervisning og praktisk slukking på programmet. Avdelingen samarbeidet også med forebyggende avdeling med kampanjer som Trygg hjemme, Hyttekampanjen og Brannvernuka. To feierbiler ble byttet ut i 2016.

Utdanning

Østre Agder skoleforum har hatt 4 møter i 2016. Møtene har blitt brukt til felles oppfølging av NUBAS (Nettverkslæring for Utvikling av Bevisste og Ansvarlige Skoleeiere).

Videre har en hatt fokus på hvilke føringer Regionplan Agder, med Strategisk notat på utdanningsfeltet gir for lokalt utviklingsarbeid på feltet. En tok initiativ til utarbeidelse av en høringsuttalelse til Meld. St. 28 2015-2016) Fag – Fordypning – Forståelse. En fornyelse av kunnskapsløftet.

Et gjennomgående tema i samarbeidet er det store behov for videreutdanning av lærere knyttet til nye formalkrav. Dette er et arbeidsfelt samarbeidet ønsker å prioritere framover. En ønsker også å sette fokus på hvilke IKT-verktøy som er hensiktsmessige i skolene.

Andre utredninger

Østre Agder påtok seg ansvaret for å få utarbeidet et forprosjekt for nytt krematorium for regionen. Arkitektene as ble engasjert med bakgrunn i at de hadde bredest erfaring i landet på planlegging av slike anlegg. Den nedsatt arbeidsgruppen besøkte krematoriet i Grenland og fikk mange verdifulle innspill til hva en bør sørge for å få med under planleggingen av et slikt anlegg. Herunder hvilke ønsker ulike livssyn har når kremasjon benyttes.

Styret ga enstemmig tilslutning til forprosjektet og Arendal kommune som vertskommune innarbeidet prosjektet i sitt handlingsprogram. Saken er sendt til behandling i medlemskommunene i samarbeidet med et forslag om at hver kommune påtar seg et ansvar for en del av investeringen og så skal driftsutgiftene fordeles etter bruken av anlegget.

Andre saker i 2016

- Orientering om interkommunalt arkivsamarbeid.
- Status for arbeidet med oppfølging av E18-utbyggingen.

- Orienteringer om Arendalskonferansen og Arendalsuka. Styret ønsker å arbeide for å ha stand under neste års Arendalsuke.
- Status i regionalt arbeidsmarked.
- Følgetjeneste for gravide med lang reiseavstand til fødeavdeling.
- Orientering om muligheter for lokalisering av datalagringsenheter på Sørlandet.
- Støtte og deltakelse i prosjektet ”Forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme” i regi av KS Agder.
- Orientering om Regionplan Agder - Strategisk notat Klima.
- Orientering om planer for Gullknapp flyplass.
- Initiativ overfor et forslag om utflytting av Statens helsetilsyn fra Oslo, der Arendal lanseres som aktuelt lokaliseringalternativ.
- Orientering om Arendal kommunes modell for klimaledelse.

ØKONOMI

Regnskapet for 2016 viser at Østre Agder har forsvarlig økonomisk drift. Samlede utgifter er på 39,4 mill.kr. Utgiftene oversteg inntektene med om lag 3,9 mill.kr.

Planen var å redusere fondsbeholdningen i året. Det har skjedd om lag på forventet nivå, men bruken av fond ble annerledes enn det det opprinnelige budsjett la opp til. Styret vedtok to store satsninger i løpet av året som ble finansiert av fond. Det omfattet TILT (tidlig identifisering av livstruende tilstander) som medførte at hjemmetjenesten i kommunene ble tilført utstyr for 1 mill kr, og en styrking av kapasiteten ved legevakten med bakgrunn i utfordringer knyttet til kapasitet til å håndtere henvendelser med 1,4 mill.kr. Samlet bidrar dette sammen med planlagt bruk av KØH-fondet i budsjettet til at fondet reduseres fra 10 mill. kr til 6,8 mill. kr. Samhandlingsreformfondet er redusert fra 3,3 mill.kr. til 2,8 mill.kr. Det er en mindre reduksjon en budsjettet la opp til. Sekretariatsfondet falt til under en million slik det var lagt opp til i budsjettet. Statlige midler gjennom BYR og skjønnsmidler gjør at vi har en forsvarlig finansiering av prosjektet med oppfølging av Strategisk næringsplan fram til utløpet av prosjektperioden sommeren 2018. Samlet fondsbeholdning er ved årsskiftet 11,6 mill.kr. Herav 0,7 mill.kr som skal benyttes felles for hele Agder.

Det henvises til egne styresaker med godkjenning av regnskap og sak om status for bruk og avsetning til fond i 2016.

Arendal 10.februar 2017

Ole Jørgen Etholm - Sekretariatsleder